

Folketingets Social- og Ældreudvalg

Stormgade 2-6
1470 København K
Telefon 72 28 24 00

Sagsnr.
2021-6257

Svar på spørgsmål fra Torsten Gejl (ALT) stillet den 24. september 2021.

Doknr.
452533

Spørgsmål nr. 890:

”Vil ministeren oplyse om begrænsningerne på servicelofterne i budgetloven på beskæftigelsesindsatser, handicapindsatser, forebyggende indsatser og ældreomsorg kan kompenseres via udligning?”

Dato
15-10-2021

Svar:

Indledningsvist skal det bemærkes, at budgetloven er et centralt element i den overordnede udgiftsstyring i stat, kommuner og regioner. Budgetloven indebærer, at der fastsættes 4-årige udgiftslofter for stat, kommuner og regioner. For kommunerne under ét fastsættes således en årlig øvre grænse for de kommunale nettoudgifter til service over en 4-årig periode.

Den øvre grænse for kommunernes serviceudgifter gælder for kommunerne under ét. Kommunernes serviceudgifter omfatter bl.a. udgifter til daginstitutioner, folkeskoler, sundhed, udsatte børn og voksenhandicappede samt ældre. Serviceudgifterne omfatter også udgifter til miljøindsatsen, veje og kollektiv trafik samt udgifter til administration mv.

Ud over serviceudgifter har kommunerne udgifter til fx overførsler inkl. udgifter til forsikrede ledige, anlægsudgifter mv.

De konkrete rammer for kommunernes økonomi fastlægges som led i de årlige økonomiaftaler mellem KL og regeringen. Her aftales bl.a. servicerammen for det kommende år, og på den baggrund tilpasses ovennævnte øvre grænse for serviceudgifterne for det kommende år.

Med de seneste års økonomiaftaler er der årligt sket et løft af servicerammen. Med økonomiaftalen for 2022 løftes servicerammen med 1,4 mia. kr. Det kommer oven i de to foregående års løft af servicerammen på hhv. 1,5 mia. kr. og 1,7 mia. kr. Dermed har kommunerne haft mulighed for at prioritere flere penge til bl.a. handicapindsatser og ældreomsorg.

Den aftalte serviceramme gælder for nettoudgifterne efter indtægter fra refusioner. Der er således på nogle kommunale udgiftsområder mulighed for direkte tilskud gennem statslig refusion. Det gælder fx i forbindelse med særligt dyre enkeltsager på socialområdet, hvor en andel af den faktisk afholdte udgift ved opgaveløsningen altså kan refunderes – det gælder også forebyggende indsatser.

Hovedparten af de kommunale udgifter dækkes af kommunale skatteindtægter, som i 2022 skønnes at udgøre ca. 315 mia. kr. Den resterende del dækkes hovedsageligt af

bloktilskuddet, som fastlægges årligt i økonomiaftalen. Bloktilskuddet fastsættes, så det sikres, at kommunernes udgifter, herunder til service og overførsler, samlet set er fuldt ud finansierede. Bloktilskuddet for 2022 udgør 85,6 mia. kr. og fordeles som udgangspunkt mellem landets kommuner efter indbyggertal. Det udgør en generel finansiering af opgaverne.

Det generelle kommunale udligningssystem indebærer, at der sker en omfordeling af den generelle finansiering mellem kommunerne. Det sigter på at skabe mere lige vilkår mellem kommunerne for opgaveløsningen bredt set over de kommunale udgiftsområder.

Udgangspunktet i udligningen er, at kommuner med et forholdsvist højt beregnet udgiftsbehov og/eller lavt beskatningsgrundlag får tilført yderligere finansiering, mens kommuner med et forholdsvist lavt beregnet udgiftsbehov og/eller højt beskatningsgrundlag bidrager til finansieringen i de øvrige kommuner.

Udgiftsbehovet er for hver kommune beregnet på baggrund af objektive kriterier, der afspejler den overordnede demografiske og socioøkonomiske sammensætning af kommunens indbyggere.

Udligningen hverken påvirker eller er knyttet til den konkrete opgaveløsning, kommunale servicerammer eller refusion.

Med venlig hilsen

Kaare Dybvad Bek